

PL

12.12.2025 – 18.01.2026

DELFINA TLAŁKA

ZESPÓŁ KURATORSKI:

JAGNA DOMŻAŁSKA,
KAMIL MIZGAŁA

WSPARCIE KURATORSKIE:

LIDIA DZIEWULSKA

CENTRUM KULTURY ZAMEK W POZNANIU
PROGRAM REZYDENCJI ARTYSTYCZNYCH

G.O.A.T.

Przyprawione rogi zaczęła nosić jak koronę,
aż te się nią stały.

Majestatem korony wzniesie życie – to,
które wiecznie się wykluwa.

Już nie jest banitką.

Modlitwy zostały wysłuchane.
Ona ich wysłuchała.

Wybrała swoje stado. Silne każdą częścią.

Lwy odzyskają dla niej gniew,
który napełni ją odwagą.

Gołąb rozwieje skrzydłami chorobliwe
powietrze.

Owca odetchnie swobodnie.

Orzeł uniesie ją w górę
zamiast szybować nad głowami.

Otoczona opieką przekaże ją dalej.
Uśmierzy głód.

Zje. I zostanie zjedzona.

Z czasem w pełni rozwinie skrzydła.

Będzie wolna i będzie jej wolno.

Podda się zmianom pogody
i następstwom pór roku.

Stado znajdzie swoje miejsce.

Wybrzmi wspólnym głosem.

Odda wspólne tchnienie.

LIDIA DZIEWULSKA

Wystawa Delfiny Tlałki korzysta z napięcia między symbolem odziedziczonym a własnym gestem. Pokazuje, w jaki sposób stajemy się sobą, przenikając przez motywy i obrazy, które poprzedzają osobiste przeżycie. Uniwersalizując doświadczenie transpłciowości, artystka traktuje przemianę jako praktykę życia, w której to, co intymne, staje się siłą wspólnotowych zmian. Tlałka poezję rozciąga w przestrzeń i daje jej możliwość rozłożenia skrzydeł. Korzysta z ikonografii, lecz niewiernie; alegorię ogrzewa osobistym doznaniem i nadaje im nowe kształty. Jej prace opowiadają o rzeczywistości upragnionej, tej, w której ciało nie musi już udowadniać swojej przynależności.

KOZIOŁ NIE GINIE, LECZ POWRACA W GLORII

W centrum opowieści znajduje się figura kozicy, rozszczepiona między ikonografią religijną, pastorałnym ornamentem, a popkulturowym GOAT (Greatest of All Time – Największa wszech czasów). Narzucana jej przez wieki rola kozła ofiarnego zostaje odwrócona. W interpretacji filozofa Jonathana Sacksa¹ mechanizm ofiarniczy stabilizował wspólnotę przez symboliczne „wyprowadzenie” jednostki na zewnątrz. Tlałka pozwala kozie wrócić, jednak nie w roli ofiary, ale jako podmiot odzyskanej autonomii. Zyskuje ona nowy status, formowany przez logikę współczesnej kultury. Greatest of All Time wskazuje na zmianę wartościowania, poprzez którą symbol ofiary zostaje wpisany w obieg znaczeń jako figura sprawczości i zwycięstwa. Ofiara staje się triumfem. Rogi, dotąd naznaczone podejrzeniem, stają się formą koronacji. Przemiana nie jest ucieczką od zranienia, lecz wejściem w godność. Nagość postaci możemy traktować jako deklarację własnej akceptacji. W tym miejscu prywatne przeżycie przechodzi w ikonografię, a ikonografia w nową antropologię symboli.

ODRODZENIE

Strusie jaja, o długiej historii interpretacyjnej, skupiają w sobie idee odrodzenia, początku życia i przekraczania materialnych granic. W formie pisanek stają się modelem trwania, w którym transformacja jest doświadczeniem zasadniczym, a nie etapem prowadzącym do domkniętej figury. W strukturze wystawy pełnią funkcję temporalną, przypominając, że tożsamość nie jest stabilnym portretem, lecz procesem.

Osadzenie obiektów na rogatych czaszkach wprowadza porządek życia i śmierci, inicjując dialog między cyklem biologicznym a kulturowymi modelami jego interpretacji. Odniesienie do Wielkanocy podkreśla motyw powrotu, odnowy i zmartwychwstania. W tym kontekście tranzycja odsłania się jako doświadczenie strukturalnie podobne: metaforyczna śmierć dawnej siebie staje się warunkiem nowej konfiguracji życia. Podkreśla to także tematyka przedstawień – poszczególne stadia życia modliszki.

CIAŁO WOLNE OD PRZYMUSU DEFINICJI

Modele ewolucyjne opisują złożoność organizmów jako rezultat współpracy prostszych form, co tworzy ramę do myślenia o ciele jako wielowarstwowym zapisie. Tlałka rozwija tę perspektywę, traktując ciało jak archiwum nakładających się konfiguracji – zarówno tych odziedziczonych, jak i potencjalnych. W tym ujęciu transciało reorganizuje warunki uczestnictwa w świecie. Transformacja staje się mechanizmem modyfikującym dostępne trajektorie, a zarazem narzędziem negojojowania funkcji, jakie ciało może pełnić w porządku społecznym. To myślenie bliskie teologicznej tradycji odrodzenia i antropologicznym narracjom o powracaniu do źródeł. Przemiana jest aktem uwagi, która odwraca wektor cierpienia. Ewolucja nie opiera się na konkurencji, lecz na współpracy. Transciało staje się nową kompozycją elementów biologicznych, kulturowych i symbolicznych. Przepisuje własny kod, queeruje biologię.

ARCHITEKTURA TYMCZASOWEJ INTYMNOŚCI

Wprowadzenie baldachimów na parasolowym szkielecie rozszerza projekt o wymiar architektury sytuacyjnej. Pełnią one funkcję wydzielonej przestrzeni tymczasowej, która na krótki moment wytwarza alternatywne warunki współobecności. Koncepcja *public assembly* wskazuje, że wspólnota może być rozumiana jako struktura efemeryczna, powstająca w wyniku chwilowej koordynacji ciał i spojrzeń. Wykorzystanie formy parasola w dwóch stadiach: od spłaszczonej konstrukcji do przestrzennej kopuły, materializuje proces transformacji. Ukazuje go jako działanie zakorzenione w funkcji, a nie w symbolu.

Tymczasowość odgrywa tu rolę narzędzia badawczego, pozwalającego śledzić, jak przestrzenie inicjują relacje. Wnętrze parasola staje się krótkotrwałym Edenem, nie tyle oddzielającym dobro od winy, ile ujawniającym ich obieg w rytmach natury. Drugi parasol, łączący motyw czworogłowego Światowida z chustą św. Weroniki przygląda się ekspresji i cielesnej godności. Zmieniona struktura modlitwy pokazuje potencjał przepisania języka ochrony na nowo; odzwierciedla doświadczenie strachu i potrzeby opieki. Dźwięk rozszerza układ o strategię kolektywnego dostrajania, tworzenia wspólnoty, która może zaistnieć nawet w ścisłym, ograniczonym czasie.

FILOZOFA MALOWANIE ODWAGI

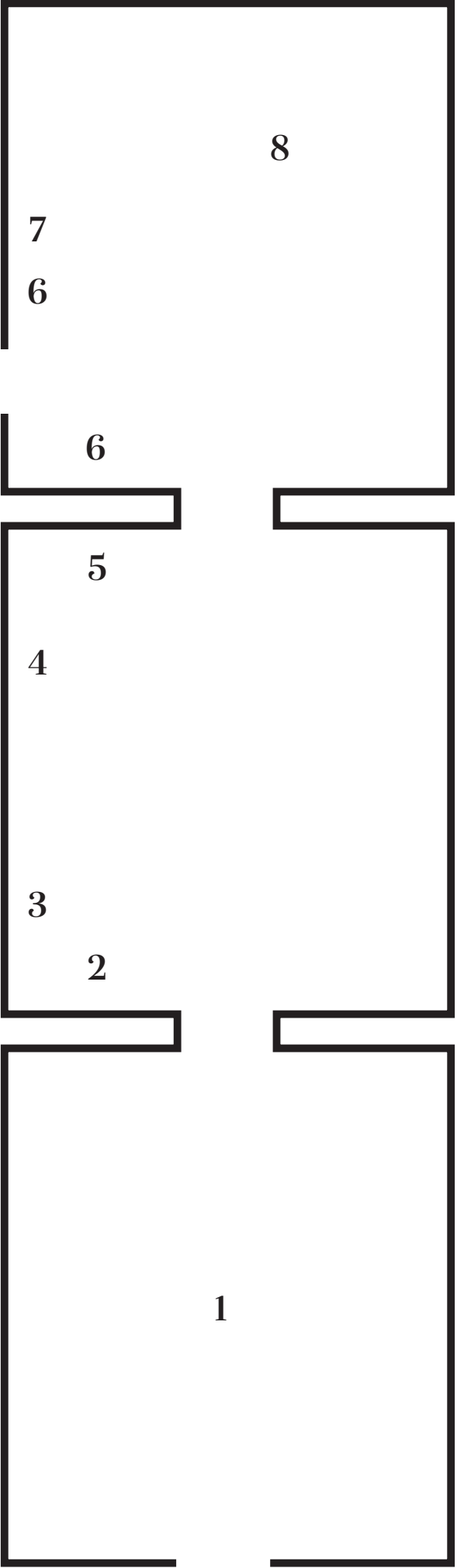
Pionowa oś centrycznej figury stabilizuje kadr. Płasko, gesturalnie malowane postaci zestawione są ze świetlistym, precyzyjnie opracowanym detalem atrybutów. Tworzy to napięcie między spontanicznością gestu a ikonograficzną dbałością. Wprowadzenie popkulturowych cytatów ujawnia poetycką konstrukcję obrazów. Artystka maluje odwagę i niezgodę. Nie powieła zła, którego doświadczyła, lecz przetwarza je w przestrzeń odrodzenia. Alegorie nadziei, dobra, oddechu, odwagi i przyjemności formują opowieść o stawaniu się, dzięki radykalnej akceptacji siebie; o kompletności, która rodzi się ze świadomie przeżywanej zmiany.

Prywatne przeżycia stają się esencją do uformowania nowych konfiguracji znaczeń i możliwości. W tym świecie koza nie jest już ofiarą, lecz promieniem słońca, istotnym elementem większej całości, która opiera się na wymianie, czułości i wzajemności. Logikę tę organizuje powracający w obrazach wątek karmienia. Jest ono gestem miłości, zarówno tej do siebie, jak i do innych, wyrażanej przez troskę. Domaga się obecności, odpowiedzialności i uważności. To przestrzeń, w której ciało może się odrodzić, niezależnie od tego, jaką formę narzucono mu wcześniej.

Model rzeczywistości Delfiny Tłałki nie jest o poszukiwaniu uniwersalnej harmonii, a stwarza warunki dla podmiotowości i demokratyzacji. Zjawiska zachodzą horyzontalnie, niezależnie od różnic czy deklaracji: powietrze krąży między ciałami, śmierć pozostaje doświadczeniem równym dla wszystkich, fala dźwiękowa przechodzi przez czyjeś ciało nawet wtedy, gdy nie chce jej do siebie dopuścić. Obecność jest niepodważalna, tak samo jak wzajemność, z której rodzi się obraz.

JAGNA DOMŻALSKA I KAMIL MIZGALA

Albert Kowalski - wykończenie elementów scenograficznych
Arek Dec, Delfina Tłałka - scenografia dźwiękowa/soundscape
Karol Malanowski, Delfina Tłałka - projekt printów

1 ANOTHER DAY IN PARADISE (PHIL COLLINS), 2025
malarstwo digitalowe, print na tkaninie, stelaż parasola ogrodowego, obiekt dźwiękowy, 300 × 300 × 300 cm

2 THE POWER OF GOODBYE (MADONNA), 2025
olej na płótnie, 160 × 220 cm

3 IF I AIN'T GOAT YOU (ALICIA KEYS), 2025
olej na płótnie, 160 × 220 cm

4 I WANT TO KNOW WHAT LOVE IS (FOREIGNER), 2025
olej na płótnie, 160 × 220 cm

5 DRINK BEFORE THE WAR (SINÉAD O'CONNOR), 2025
olej na płótnie, 160 × 220 cm

6 THE KETCHUP SONG/ASEREJÉ (LAS KETCHUP), 2025
tusz, ślina, wydmuszka ze strusiego jaja, czaszki i poroża saren, drewniane postumenty

7 BABY (JUSTIN BIEBER), 2025
olej na płótnie, 160 × 220 cm

8 WHAT'S UP (4 NON BLONDES), 2025
akryl, aerograf, parasol ogrodowy, 300 × 150 × 150 cm

WYDARZENIA

13.12.2025, g. 12
Oprowadzanie autorsko-kuratorskie

19.12.2025, g. 17
Oprowadzanie autorsko-kuratorskie

8.01.2026, g. 17
Oprowadzanie autorskie

18.01.2026, g. 17
Finisaż z oprowadzaniem autorsko-kuratorskim

¹ Jonathan Sacks „Not In God’s Name Confronting Religious Violence”, Londyn 2015,